

KONKLÚZIÓK

VALLÁSI RELATIVIZMUS

Hitvédelmi Teaház II/1.

1. Napjaink Európájára az **etnikai, kulturális és világnézeti sokféleség** (pluralitás), az egymás mellé rendelődés (relativitás) és az irányvesztettség jellemző. Sokan úgy gondolják, hogy a vallási indíttatású erőszak **oka a vallási különbségekben keresendő**, és ha mindenki elhinné, hogy a vallások között nincs lényegi különbség, a feszültségek maguktól megoldódnának.
2. **A vallási relativizmus lényege: a sok vallás lényegében mind ugyanabban hisz, és eltérő utakon ugyan, de mind Istenhez vezet.** A köztük levő különbségek voltaképpen csak formaiak és nincs jelentőségük. A korunkra jellemző szinkretista álláspont kiegészíti ezt: **az igazság az összes hit keveréke, közös lényege.**
3. Ezek az alapvetően szimpatikus elvek azonban a gyakorlatban nem működnek. **A relativizmus** gyakorlatilag **tagadja a térítő vallások létjogosultságát**, átfogalmazza lényegüket, **elveszi önazonosságukat**, figyelmen kívül hagyja az áttérő százmilliók tanúságtételét, elítéli az elvek, értékek ütköztetését, a kritikát, a valódi párbeszédet.
4. A vallástörténet tanulságai szerint **a feszültségek oka** legtöbbször nem a más világnézet, hanem **a szeretet hiánya** (intolerancia és fanatizmus). A vallási intolerancia mögött többnyire politikai, gazdasági feszültségek áll, a hitbeli másság a nemzetiségi, nyelvi mássághoz hasonlóan csak a megbélyegzés egyik eszköze.
5. A relativista szemlélet, bár annak tűnhet, **valójában nem toleráns.** A relativisták számára elfogadhatatlan, ha egy vallás, vagy annak híve saját hitének lényegi igazságaihoz ragaszkodik, másokat pedig kritikával mer szemlélni. **A tolerancia (türelem) valódi tárgya** azonban nem feltétlenül a másik ember vallása, világnézete, hanem **a másik ember személye.**
6. A vallások konzervatív hívei számára a relativizmus **alapjaiban elfogadhatatlan**, mert **egymást kizáró dolgokat próbál összemosni** (felületesség), semmit sem hagy meg annak, ami **(arrogancia)**, és nem is tud új, békés korszakot hozni (naivitás), mert a kezelni kívánt probléma alapvetően más okokból fakad.
7. A relativista ideálokkal szemben a különböző vallások **nem ugyanabban az istenben hisznek, istenképük kizárja egymást.** Erkölcsi elvárásaikban ugyan sok a közös, de egymást kizáró tanaik miatt elutasítják egymást mint teljes igazságot, érvényes üdvutat. Eltérő a problémafelvetésük, a megoldási javaslatuk és a céljaik.
8. Valláskeverő korunkban a keresztények számára különösen fontos tudni, hogy miben hisznek, és miért, illetve hogy miben nem hisznek, és miért nem.